

Spis treści

Słowo wstępne	9
Słowo od redaktorów	11
Słowo od recenzenta	21
Uniwersytet jaki był i jaki być powinien	25
O dostojności Uniwersytetu – <i>Kazimierz Twardowski</i>	27
Autonomia Uniwersytetu – <i>Józef Maria Bocheński OP</i>	57
<i>Universitas</i> świata zachodniego	69
Postmodernizm – <i>Ryszard Legutko</i>	71
Przyszłość cywilizacji łacińskiej: kwestia edukacji – <i>Tomasz Stępień</i>	83
Śmierć Uniwersytetu? – <i>Tomasz Szupik</i>	101
O sztuce leczenia, wartościach i ginących etosach – <i>Tadeusz Tołłoczko</i>	109
Profesorowie minionego stulecia: filozofowie i humaniści	121
Feliks Koneczny – <i>Tomasz Stępień</i>	123
Antoni Hilckman – <i>Tomasz Stępień</i>	131
Józef Franciszek Emanuel (Innocenty Maria) Bocheński OP – <i>Tomasz Stępień</i>	143
Profesorowie minionego stulecia: lekarze i nauczyciele medycyny	149
Emil von Behring – <i>Michał Kurek</i>	151
Klemens von Pirquet – <i>Michał Kurek</i>	157
Adam Krechowicki – <i>Michał Kurek</i>	163
Medycyna w przeddzień globalnej korporacji	177
Hippokrates i sanitariusz – <i>Paweł Reszka</i>	179
Przerwanie ciągłości kulturowej pogarsza kondycję medycyny – <i>Michał Kurek</i>	197
Aptekarz – zawód zbędny czy potrzebny? – <i>Kazimierz Łaszewski</i>	237
Medycyna wobec technonauki – <i>Tomasz Stępień</i>	245

Jaki uniwersytet medyczny?	265
Czy słyszeliście o Arystotelesie?	
Rozmowy ze studentami – <i>Michał Kurek</i>	267
O podmiocie badania lekarskiego – studenci nie dostrzegają różnicy między chorym człowiekiem i przypadkiem choroby – <i>Michał Kurek</i>	281
Myśl globalnie, działaj lokalnie, czyli o nieutożsamianiu się z uczelnią i przesłaniem Kodeksu Etyki Lekarskiej – <i>Michał Kurek, Iwona Poziomkowska-Gęsicka, Seweryn Wiechowski</i>	309
Pocztówka z PRL – wspomnienia byłych studentów medycyny	353
Wspomnienia <i>Seweryna Wiechowskiego</i> ze studiów w latach 1952–1958 na Wydziale Lekarskim Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie im. gen. Karola Świerczewskiego.....	355
Wspomnienia <i>Michała Kurka</i> ze studiów w latach 1969–1975 na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku	358
Suplement – Europa Ojczyzn	361
Książę Wisław – zapomniany minnesinger Pomorza – <i>Paweł Pieńkowski</i>	363
Autorzy	371

Słowo wstępne

Pragnę zachęcić Państwa do lektury jakże wymagającej, zatytułowanej wymownie „Uniwersytet i medycyna w przeddzień globalnej korporacji i medycyny *in silico*”. Lektury pełnej refleksji, konstatacji o etosie medycyny, o Uniwersytecie, jego posłannictwie i dostojności.

Spotykamy w niej profesorów, którzy w różnych etapach swojej drogi życiowej i kariery związali swoje losy z naszą *Alma Mater*, naukowców, nauczycieli, lekarzy i studentów. Głos zabrali również profesorowie innych uniwersytetów oraz publicyści niezwiązani zawodowo z medycyną. *Łączy ich troska o przyszłość Uniwersytetu i przeświadczenie, że medycyna jest częścią składową naszej europejskiej kultury.*

Zawarte w monografii myśli stanowią symptomatyczny głos w dyskusji o kondycji i wartości myśli uniwersyteckiej oraz na temat rozwoju nauki w Polsce. Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych z udziałem naszych studentów są ważnym głosem w debacie o obecnej kondycji uniwersytetów, reformie szkolnictwa wyższego, przyszłości nauki. Nie ulega wątpliwości, że *formułowanie pytań jest domeną człowieka myślącego*, umiejętnie podejmującego analizę zastanej rzeczywistości. To *spiritus movens*¹ dalszych poszukiwań, własnego i społecznego rozwoju oraz szeroko rozumianego postępu naukowego.

Uważnymi i powracającymi stają się pytania o zasoby wiedzy, o to, kim jest człowiek wykształcony, pytanie o wartość i sens Przysięgi Hipokratesa i Kodeksu Etyki Lekarskiej, a także zachęty do skupienia się na randze uniwersytetu, na etosie dydaktyki rozumianej jako *verba docent, exempla trahunt*².

¹ *Spiritus movens* (wym. spiritus mowens) – główny inspirator jakichś działań. [https://encyklopedia.pwn.pl/\(24.07.2018\)](https://encyklopedia.pwn.pl/(24.07.2018)).

² *Verba docent, exempla trahunt* (łac.) – słowa uczą, przykłady pociągają. [https://encyklopedia.pwn.pl/\(10.07.2018\)](https://encyklopedia.pwn.pl/(10.07.2018)).

Żywię nadzieję, że oddana w roku jubileuszowym 70-lecia Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie do rąk czytelników monografia będzie źródłem wielu cennych refleksji i inspiracji.

prof. dr hab. n. med. *Bogusław Machaliński*
Rektor PUM